

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 603 din 28.07.2021

Dosar nr: 676/ 2020

Petiția nr: 5898/ 24.09.2020

Petent: Asociația Neuro Move CMT

Reclamat: Primăria Comunei Schitu

UAT Comuna Schitu

Obiect: petenta sesizează o posibilă faptă de discriminare la care a fost supus unul dintre beneficiarii asociației prin îngrădirea accesului la viața comunității deoarece primăria nu îi asigură accesul la strada principală, fiind o problemă de accesibilitate a persoanelor cu probleme locomotorii.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. Asociația Neuro Move CMT cu sediul în Baia Mare, Str. Oituz, bl. 2A, ap.44, Jud. Maramureș

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. Primăria Comunei Schitu cu sediul în Com. Schitu, Sat Moșteni nr. 42, Jud. Olt (R1)

3. UAT Comuna Schitu cu sediul în Com. Schitu, Sat Moșteni nr. 42, Jud. Olt (R2).

II. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000R privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa nr. 5898/02.11.2020 a fost citată petenta iar prin adresele nr. 6866/02.11.2020 și nr. 662/28.01.2021 au fost citate părțile reclamate, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, acestea au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 17-18 la dosar).

5. Partea reclamată R1 a depus un punct de vedere înregistrat cu nr. 7843/08.12.2020 (filele 28-30 la dosar).

6. Prin adresa nr. 3638/ 17.05.2020 au fost comunicate înscrisurile transmise la dosar, respectiv punctul de vedere transmis de partea reclamată R1 a fost comunicat către petentă (fila 36 la dosar).

7. Petentul a depus la dosar alte documente și un punct de vedere și și-a exprimat acordul cu privire la soluționarea în lipsă (comunicare prin email la data de 25.11.2020)

8. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

9. Prin adresa înregistrată cu nr. 5898 din data de 24.09.2020, petenta sesizează Consiliul cu privire la faptul că unul dintre beneficiarii asociației se confruntă cu o problemă de accesibilitate neavând acces de la curte la șoseaua principală din localitate.

10. În fapt, petenta, arată următoarele:

10.1 Asociația este o organizație persoană juridică română, de drept privat, cu scop nelucrativ, non-profit și apolitică, care dorește să vină în sprijinul persoanelor cu probleme locomotorii (neuropatia Charcot Mărie Tooth și alte boli neuromusculare similare), a căror autonomie și calitate a vieții este afectată de dizabilitate.

10.2 Unul dintre membrii simpatizanți ai asociației (domnul domiciliat în comuna Schitu, județul Olt), fiind utilizator al unui scaun cu roțile, se confruntă cu o problemă deranjantă de accesibilitate deoarece are în fața casei o porțiune de aproximativ 400 metri de drum neasfaltat, netasat și neaccesibilizat care, nu doar că îi îngreunează accesul la strada principală, dar care, până în prezent, i-a adus și pagube materiale semnificative, deteriorându-i două mijloace de deplasare adaptate.

10.3 Petenta a încercat, în baza dreptului de reprezentare a membrilor, să aibă un dialog cu primăria comunei, iar ulterior a trimis adrese din partea asociației, solicitând rezolvarea problemei pentru persoana aflată în situația expusă mai sus însă această problemă nu a fost rezolvată nici până în prezent, deși s-au făcut lucrări de reabilitare pe străzile învecinate.

10.4 Petenta consideră că a epuizat toate mijloacele de comunicare cu Primăria Schitu, iar în acest context, se vede nevoită să înainteze sesizarea prezentă considerând că în cazul beneficiarului se poate vorbi de o discriminare care se perpetuează de ani de zile, fiindu-i îngrădit accesul la viața comunității din care acesta face parte.

11. În concluzie, petenta consideră ca tratamentul aplicat beneficiarului asociației poate fi considerată discriminare având în vedere faptul că acestuia i se creează și pagube materiale, fiindu-i distruse scaunele rulante.

14. În dovedirea celor afirmate petenta a atasat la dosar documente (statut asociație), corespondența cu partea reclamată, planșe fotografice și un filmuleț cu accesul persoanei cu dizabilități la drumul principal, probe în sprijinul cazului acestei persoane (filele 19-31 la dosar).

Susținerile părții reclamate UAT Comuna Schitu

15. Prin adresa înregistrată cu nr. 3845/08.12.2020 (filele 32-34 la dosar) partea reclamată depune un punct de vedere asupra sesizării petentei prin care arată următoarele:

15.1 Cu privire la excepții, partea reclamată invocă excepția lipsei calității procesuale pasive, apreciind că în speță aceasta calitate o are UAT Comuna Schitu, Județul Olt, prin primar.

15.2 Pe fondul cauzei, partea reclamată solicită respingerea cererii ca neîntemeiată, pentru următoarele considerente:

- Administrația publică locală din localitate își dorește ca toate drumurile și străzile să fie asfaltate dar aceasta dorința fiind momentan, imposibilă din cauza lipsei de fonduri.

- Asfaltarea, ca oricare altă achiziție publică, nu se poate face după bunul plac al primarului sau al Consiliului local, ci trebuie prevăzută în planul anual de achiziții publice și poate fi realizată în funcție de fondurile primite cu această destinație de la Guvernul României sau de la Comunitatea Europeană, după caz .

- În cazul în care primarul sau Consiliul Local ar decide asfaltarea unei străzi, doar la simpla solicitare a unui cetățean, fără a respecta dispozițiile legale în vigoare privind achizițiile publice, cu fonduri care nu au această destinație specială, auditorii publici externi din cadrul Camerelor Județene de Conturi au posibilitatea de a sesiza organele abilitate (DNA) cu privire la proveniența fondurilor utilizate.

- Strada din satul Schitu, acolo unde locuiește beneficiarul petentei – persoană cu dizabilități, este prevăzută în planul de achiziții publice privind asfaltarea, dar aceasta lucrare va fi demarata doar după ce vor fi alocate fondurile necesare de către autoritățile centrale și/sau comunitare.

16. În concluzie, având în vedere cele expuse anterior, partea reclamată apreciază că lucrarea poate fi demarată odată cu alocarea fondurilor necesare pentru asfaltare.

17. Partea reclamată nu a atașat la dosar alte documente în susținerea celor prezentate în punctul său de vedere.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României:
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, **tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat**”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

În analiza excepțiilor invocate:

18. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul urmează a analiza excepția invocată de partea reclamată, respectiv lipsa calității procesuale pasive a părții reclamate Primăria Comunei Schitu, apreciind că în speță aceasta calitate o are UAT Comuna Schitu, prin primar.

19. În drept, potrivit dispozițiilor art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) *Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției*”, Colegiul director urmează a analiza și a se pronunța cu prioritate asupra excepțiilor invocate în prezenta cauză.

20. În dezbaterile privind analiza excepțiilor, analizând solicitările părților și excepția invocată, Colegiul director urmează a analiza petiția formulată, precum și susținerile consemnate în punctele de vedere ale părților. Având în vedere și considerentele rezultate din cuprinsul informațiilor conținute în documentele aflate la dosar, Colegiul director urmează a admite excepția invocată de partea reclamată cu privire la lipsa calității procesuale pasive a Primăriei Comunei Schitu.

21. Astfel, Colegiul director urmează a analiza fondul cauzei, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta fiind sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare.

22. **În fapt**, Colegiul director reține spre analiză faptul că petenta, reprezentant al unei persoane cu dizabilități utilizator al unui scaun cu roțile, reclamă lipsa accesibilității în Comuna Schitu pentru beneficiarul asociației, acesta având limitat dreptul la mișcare prin comună deoarece utilizează fotoliu rulant iar o porțiune din drumul aflat în fața casei este inaccesibil persoanelor cu dizabilități, respectiv cu deficiențe locomotorii.

23. Colegiul director este chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și a documentelor depuse la dosarul cauzei, în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie și pot aduce atingere drepturilor recunoscute de lege, prin manifestări și

atitudini care pot crea un cadru de inegalitate. Colegiul director urmează a se pronunța asupra aspectelor sesizate de petentă, respectiv asupra tratamentului aplicat de partea reclamată, având în vedere faptul că beneficiarul asociației se confruntă cu o problemă de accesibilitate deoarece are în fața casei o porțiune de aproximativ 400 metri de drum neasfaltat, netasat și neaccesibilizat care îi îngreunează accesul la strada principală a comunei.

24. **În drept**, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

25. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat faptul că jurisdicția exercitată de CNCD este o jurisdicție administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

26. Raportat la obiectul petiției, Colegiul Director al CNCD are în vedere dispozițiile art.2 alin.(1) din OG nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare *“orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

27. Colegiul Director al CNCD analizează faptele sesizate și din perspectiva accesului la serviciile publice administrative și juridice, de sănătate, la alte servicii, bunuri și facilități, având în vedere dispozițiile art. 10, lit h) din OG nr.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, potrivit cărora:

„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin: [...]

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități”.

28. **Pe fond**, Colegiul director analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile

în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de OG nr. 137/2000, republicată.

29. Reținând, în coroborare cu speța dedusă spre soluționare, definiția discriminării astfel cum este reglementată de articolul 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000, Colegiul director se raportează, în ceea ce privește analiza unui act/ a unei fapte care încalcă dreptul la un tratament egal, la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din OG nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

30. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință, aplicat în situații analoge sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1, alin. 3 al OG nr. 137/2000: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”).

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000 republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu*.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege, tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

31. Astfel, Colegiul director analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art. 2 al OG nr. 137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință și care circumstanțiat la situația petentului, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoge sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

32. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director urmează a analiza modul în care i-a fost îngădit petentului dreptul de acces liber într-un spațiu public, prin lipsa accesibilizării căilor de acces în comună, drepturi reglementate în

special de OG nr. 137/2000, republicată, respectiv Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

33. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, prin diferențiere se înțelege tratamentul diferit al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32). Astfel, „trebuie stabilit, între altele, dacă situația pretinsei victime poate fi considerată ca fiind similară cu a acelor persoane care au fost tratate mai favorabil” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60). Diferențierea se realizează și atunci când persoane care se află în situații semnificativ diferite nu sunt tratate în mod diferit (**Thlimmenos împotriva Greciei**, 6 aprilie 2000, §44).

34. Îngrădirea accesului în spațiu public, în mod liber, adaptat nevoilor persoanelor cu dizabilități locomotorii reprezintă o diferențiere în sensul în care persoanele care se află în situație diferită (persoanele cu dizabilități) sunt tratate în mod identic cu celelalte persoane care nu au nevoie de asemenea condiții speciale pentru a-și exercita în mod liber drepturile. Criteriul diferențierii este cel al dizabilității.

35. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, astfel cum este prevăzută în art. 2 alin. 3 din OG nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate este indirect. Astfel, Colegiul director trebuie să analizeze din mijloacele de probă și din înscrisurile aflate la dosar, în ce măsură se poate reține un tratament mai puțin favorabil aplicat în speță, existența unui raport de analogie și un eventual raport de cauzalitate direct sau indirect între faptele imputate și criteriul de dizabilitate.

36. În analiza prezentului caz, Colegiul director se raportează la legislația aplicabilă în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități și ia act atât de legislația națională, cât și internațională.

37. Astfel, potrivit Cartei Sociale Europene, revizuite, ratificată de către România prin Legea nr. 74 din 3 mai 1999, art. 15 reglementează dreptul persoanelor cu dizabilități la autonomie, la integrare socială și la participare în viața comunității. Potrivit alin. 3 al art. 15 în vederea garantării exercitării efective de către persoanele cu handicap, indiferent de vârstă, de natura și de originea handicapului lor, a dreptului la autonomie, la integrare socială și la participare la viața comunității, părțile se angajează, în special: „(...) 3. să favorizeze deplina lor integrare și participare la viața socială, în special prin măsuri, inclusiv ajutoare tehnice, care vizează depășirea dificultăților lor de comunicare și de mobilitate”.

38. Colegiul reține că legiuitorul român a adoptat Legea nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap. Potrivit art. 3 din Legea nr. 448/2006, republicată, „Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap au la bază următoarele principii: (...) b) prevenirea și combaterea discriminării; c) egalizarea șanselor; (...) h) adaptarea societății la persoana cu handicap; i) interesul persoanei cu handicap; (...) l) libertatea opțiunii și controlul sau decizia asupra propriei vieți, a serviciilor și formelor de suport de care beneficiază; m) abordarea centrată pe persoană în furnizarea de servicii; (...)” Potrivit art. 5 din legea nr. 448/2006,

republicată, prin accesibilitate se înțelege „ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și a mediului informațional și comunicațional, conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap în societate”. Prin adaptare se înțelege „procesul de transformare a mediului fizic și informațional, a produselor sau sistemelor, pentru a le face disponibile și persoanelor cu handicap”, iar prin egalizarea șanselor se înțelege „procesul prin care diferitele structuri sociale și de mediu, infrastructură, serviciile, activitățile informative sau documentare devin disponibile și persoanelor cu handicap”.

39. Referindu-se la situația persoanelor cu dizabilități, Comitetul European pentru Drepturi Sociale a statuat în mod constant că diferențelor umane, într-o societate democratică, ar trebui să li se răspundă cu discernământ în vederea asigurării unei egalități reale și efective. Discriminarea cuprinde și situațiile în care nu se iau în considerare toate diferențele relevante sau atunci când nu se iau măsuri adecvate pentru a se asigura că drepturile și avantajele disponibile sunt în mod specific accesibile tuturor persoanelor¹. Din acest punct de vedere, este necesar a sublinia că măsurile urmărite de petentă sunt juste și urmăresc asigurarea integrării totale, din moment ce beneficiarul acesteia este o persoană cu dizabilitate.

40. În aceeași măsură, este necesar de subliniat faptul că orice furnizor de servicii, instituție publică sau autoritate ar trebui să dispună toate eforturile necesare pentru a se asigura că accesul și implicit integrarea acestor persoane cu asemenea nevoi speciale se realizează în mod efectiv. Din acest punct de vedere, Colegiul este de opinie că partea reclamată trebuie să depună diligențele necesare pentru a asigura accesibilizarea zonelor și căilor de acces în comună din punctul de vedere al accesului în spațiile care deservesc nevoilor beneficiarului petentei, persoană cu dizabilități. În acest sens se asigură accesul neîngrădit al persoanei cu handicap la mediul fizic, informațional și comunicațional și nu se îngrădește dreptul de mișcare, de autonomie și de integrare socială. Trebuie ca accesul persoanei cu dizabilități la instituții economice de stat sau private ori la instituții culturale, de divertisment sau evenimente ori unități care asigură servicii medicale sau alte servicii de sănătate să fie disponibil iar această persoană să poată participa la viața comunității din care face parte.

41. Prin urmare, având în vedere întregul complexul de împrejurări și documentele existente la dosar, Colegiul constată că se poate reține existența faptei de discriminare conform art. 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000. Sunt incidente, de asemenea, și prevederile art. 10, lit h) ale OG nr. 137/2000.

42. Din acest punct de vedere se impune a se preciza că persoanele juridice, furnizorii de servicii, inclusiv instituțiile publice și autoritățile, trebuie să manifeste exigență și preocupare, având în vedere importanța respectării principiului nediscriminării. Or, aceștia trebuie să aibă în vedere această exigență pentru prevenirea oricăror posibile comportamente discriminatorii deoarece dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă, având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se

¹ A se vedea cauza Autism Europe v. Franța, nr. 13/2002, decizia din 4.11.2003

manifestă în public. Tratând pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

43. În ceea ce privește sancționarea faptei, Colegiul director se raportează la prevederile art. 26 din OG nr. 137/2000:

„(1) Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.

44. Partea reclamată arată că a asigurat parțial accesul persoanei cu dizabilități iar strada unde locuiește petentul este prevăzută în planul de achiziții urmând ca lucrarea proiectului de infrastructură care cuprinde și asfaltarea drumului de acces al petentului la strada principală să fie demarată după ce vor fi alocate fondurile necesare de către autorități.

45. Având în vedere prevederile menționate, Colegiul director apreciază că în acest caz se impune aplicarea unei amenzi contravenționale cu avertisment și recomandă părții reclamate să ia măsurile necesare în vederea facilitării și permitterii accesului persoanelor cu dizabilități conform prevederilor legale, până la demararea și finalizarea lucrărilor conform planurilor de achiziții publice. Prin amenajarea mai multor căi de acces disponibile se va facilita accesul persoanelor cu dizabilități în zonele corespunzătoare și se va asigura rezolvarea nevoilor acestor persoane.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate constituie discriminare potrivit art. 2, alin. 1 coroborat cu art. 10, lit. h) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.
2. Aplică sancțiunea cu avertisment pentru partea reclamată UAT Comuna Schitu pentru faptele prevăzute la art. 2, alin. (1) și art. 10 lit. h) din OG nr.137/2000, potrivit art. 5 alin. (2) și art. 7 alin. (3) din OG nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.
3. Se recomandă părții reclamate să ia măsurile necesare în vederea în vederea facilitării și permitterii accesului persoanelor cu dizabilități conform prevederilor legale, până la demararea și finalizarea lucrărilor conform planurilor de achiziții publice.
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 28.07.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – membru, DIACONU ADRIAN NICOLAE – membru, GRAMA HORIA– membru, MOȚA MARIA– membru, LAZĂR MARIA – membru, HALLER ISTVAN – membru, – membru, OLTEANU CĂTĂLINA – membru, JURA CRISTIAN – membru, POPA CLAUDIA SORINA - membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din data de 24.03.2020.

**AZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Redactat/Motivat: AND/FL

Data: 17.08.2021

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

